

Avaleht>Perekonnaasjad ja pärimine>Abielu ja registreeritud kooselu varalised tagajärjed>**Abikaasade varasuhe**

Abikaasade varasuhe

Malta

1 Kas liikmesriigis on kehtestatud seadusjärgne abikaasade varasuhe? Mida see endast kujutab?

Isikutele, kes soovivad Malta õiguse alusel abielu sõlmida, annab Malta riik vabaduse valida ise oma abieluvara reguleerimise režiim. Peamine abikaasade vararežiim on Maltal aga varaühisuse režiim. Seda režiimi kohaldatakse seaduse alusel iga abielu suhtes, välja arvatud juhul, kui pooled, kes on juba abielus või plaanivad abielluda, otsustavad, et nende vararežiimi suhtes kohaldatakse avaliku lepinguga teistsugust korda, mis ei ole vastuolus Malta õigusega.

Muud Maltal kohaldatavad abikaasade vararežiimid peale varaühisuse režiimi on varalahusus ja vara juurdekasvu tasaarvestusel põhinev varasuhe.

Varaühisuse režiim on Maltal seadusjärgne režiim ja selle puhul kuulub kõik, mille pooled on omandanud pärast abiellumist, ühisvara hulka ja kuulub seega võrdselt mõlemale poolele. Malta õiguses on konkreetselt sätestatud, mis ühisvara hulka kuulub, ning sellest on välja arvatud annetused, pärandid ja kummagi poole isiklik vara.

Varalahusus on režiim, mille pooled võivad valida varaühisuse asemel, ning see annab mõlemale poolele õiguse enne ja pärast abiellumist omandatud vara täielikult ise kontrollida ja hallata, ilma et vaja oleks teise poole nõusolekut.

Vara juurdekasvu tasaarvestusel põhinev varasuhe on teine režiim, mille pooled võivad valida varaühisuse režiimi asemel, ning see annab mõlemale abikaasale õiguse omandada, säilitada ja hallata enda nimel omandatud vara, nagu see kuuluks tema ainuomandisse. See režiim ei takista abikaasasid aga omandamast ühisvara, mida hallatakse ühiselt.

2 Kuidas saavad abikaasad oma varasuhet korraldada? Millised ametlikud nõuded sellisel juhul kehtivad?

Varaühisuse režiimi üldreegel on, et abikaasad peavad reguleerima ja haldama oma abieluvara ühiselt. Selle režiimi puhul eristatakse Malta õiguses aga tavapärase haldamist, mis puudutab neid toiminguid, mida kumbki abikaasa võib teha üksi, ja erakorralist haldamist, mis puudutab toiminguid, mida tuleb teha ühiselt. Malta õiguses on loetletud üksnes erakorralise haldamise toimingud ning kõike, mida pole õiguses sõnaselgelt nimetatud, tuleb käsitada tavapärase haldamise toimingutena. Vorminõue, mida tuleks varaühisuse režiimi kohaldamisel alati järgida, on seega mõlema abikaasa nõusolek. Kui mõlemad pooled pole andnud kinnis- või vallasvara puudutava asja- või võlanõudeõiguse üleandmiseks või loomiseks oma nõusolekut, võidakse toiming tühistada selle poole taotlusel, kes oma nõusolekut ei andnud.

Varalahususe režiimi üldreegel on, et mõlemal abikaasal on õigus reguleerida ja hallata tema nimel olevat vara ilma teise abikaasa nõusolekuta.

Vara juurdekasvu tasaarvestusel põhineva varasuhte üldreegel on, et kui üks abikaasast soovib üksi vara omandada, ei pea ta saama selleks enne teise abikaasa nõusolekut, ning omandaval abikaasal on õigus seda omandatud vara ise reguleerida ja hallata. Kui aga abikaasad omandavad midagi koos, on nad mõlemad andnud oma nõusoleku ning seega on neil mõlemal õigus omandatud vara koos reguleerida ja hallata.

3 Kas varasuhte korraldamise vabadusel on ka piiranguid?

Kui valitakse **varaühisuse režiim**, peavad abikaasad otsustama kõige üle ühiselt. Seega ei ole neil reguleerimise ja haldamise vabadust, välja arvatud selliste tavapärase haldamise toimingute puhul, mis ei nõua ühist nõusolekut.

Kui aga valitakse **varalahususe režiim**, on mõlemal abikaasal vabadus toimida enda nimel oleva varaga nii, nagu ta soovib, ilma et teine abikaasa sekkuks.

Kui kohaldatakse **vara juurdekasvu tasaarvestusel põhinevat varasuhet** ja üks abikaasast omandab vara ilma teise abikaasa nõusolekuta, on tal vabadus seda vara ilma mingite piiranguteta reguleerida. Kui aga ost tehakse mõlema abikaasa nimel, ei tohi abikaasad tegutseda eraldi oma tahte järgi, vaid nad peavad tegutsema ühiselt.

4 Millised on abielulahutuse, lahusele või abielu kehtetuks tunnistamise õiguslikud tagajärjed abikaasade varasuhtele?

Varaühisuse režiimi puhul on õiguses selgelt sätestatud, et režiim kehtib alates abiellumise päevast kuni abielu lõpetamiseni, st lahutuseeni. Peale selle on õiguses sätestatud, et lahusele korral võib taotleda vara kohtulikku jagamist.

Õiguses on sätestatud, et **vara juurdekasvu tasaarvestusel põhineva varasuhte** korral lõpeb varasuhe muu hulgas abielu lõppemisega või lahuseluga.

Kui aga abielu suhtes kohaldatakse **varalahususe režiimi**, jätkavad abikaasad, kelle abielu on lõppenud kas lahuseluga või abielu kehtetuks tunnistamisega, enda nimel omandatud varade reguleerimist ja haldamist.

Seega mõjutab lahutus, lahusele või abielu kehtetuks tunnistamine abieluvara nii, et kogu omandatud vara jagatakse abikaasade vahel kompromissiga või pädeva kohtu otsusega.

5 Kuidas mõjutab abikaasade varasuhet ühe abikaasa surm?

Ühe abikaasa surma korral lõpeb abikaasade vararežiim ja kohaldama hakatakse Malta pärimisseadusi, et surnud abikaasa vara pärijate vahel jagada.

Eelkõige tuleb tähelepanu pöörata sellele, kas surnud abikaasa tegi testamendi või mitte.

6 Milline ametiasutus on pädev tegema otsuseid abikaasade varasuhtega seotud asjades?

Ametiasutus, kes on pädev tegema otsuseid abikaasade vararežiimiga seotud asjades, on tsiviilkohus (perekonnaasjade kolleegium).

7 Millised on abikaasade varasuhtest tulenevad tagajärjed abikaasa ja kolmanda isiku vahelistele õigussuhetele?

Kui abikaasade vararežiim kehtima hakkab, kaasneb sellega abikaasade ja kolmandate isikute vaheline õiguslik suhe, kui see on asjakohane. Kolmandatel isikutel on õigus kasutada oma juriidilisi õigusi ühe või mõlema abikaasa suhtes olenevalt sellest, kellega on sõlmitud leping või kellel on tekkinud võlg.

8 Palun kirjeldage lühidalt oma riigis kohaldatavat abieluvara jagamise või realiseerimise menetlust.

Vara jagamine toimub tavaliselt selles etapis, kui abikaasad on algatanud lahusele- või lahutusmenetluse. Need menetlused eeldavad, et enne pädeva kohtu poole pöördumist algatavad abikaasad vahendusmenetluse.

Kui vahendamine on edukas, võivad abikaasad kooselu kompromissiga lõpetada; sel juhul lepivad abikaasad kokku oma vastastikustes õigustes, oma õigustes seoses oma lastega ning abieluvara jagamises avaliku lepinguga, mida seejärel analüüsib pädev kohus tagamaks, et abikaasade õigused on tasakaalus. Pärast pädeva kohtu heakskiidu saamist tõestatakse see leping notariaalselt ja registreeritakse, et see seaduslikult kehtiks, ka seoses kolmandate isikutega.

Kui vahendusmenetlus ei ole edukas ja pooled ei saavuta kompromissi, peavad nad algatama pädevas kohtus kohtumenetluse, paludes abikaasade vararežiim lõpetada, et abieluvara omavahel jagada. Kui pädeva kohtu otsusest saab *res judicata*, siis nimetatud otsus registreeritakse, et see seaduslikult kehtiks, ka seoses kolmandate isikutega.

9 Milline on kinnisvara registreerimise menetlus ning milliseid dokumente või teavet harilikult kinnisvara registreerimiseks nõutakse?

Kinnisvara registreerimiseks Maltal peab seda kinnisvara käsitleva lepingu koostanud notar esitama avalikus registris notariaalse tõestamise teatise, et leping oleks notariaalselt tõestatud. Kui notariaalse tõestamise teatis on olemas, siis kinnisvara registreeritakse ja leping on siduv nii lepingupooltele kui ka kolmandatele isikutele.

Viimati uuendatud: 09/11/2020

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.